

'Ik ben afgekickt van de kicks'

De Standaard - 06 Feb. 2021

de slaapwandelaar An Pierlé Voor de avondklok door een normaal drukke stad lopen, dat bruist als je met An Pierlé op stap bent.

Ze gebruikte het verloren jaar 2020 om een nieuwe plaat op te nemen, Gentenaars een hart onder de riem te steken, en gaf zelfs enkele optredens. 'Ik heb altijd het gevoel dat ik te veel te doen heb.'

Door Inge Schelstraete Foto's Kaat Pype

zaterdag 6 februari 2021 om 3.25 uur

Het is vrijdagavond en vollemaan. Dat de avondklok over een paar uur ingaat, is amper te merken in Gent. Overal wandelen groepjes, fietsers slingeren zich tussen hen door, bekenden praten luid, want op veilige afstand. Zelfs de vogels in de bomen laten in het donker van zich horen, wat dan weer de indruk wekt dat de lente in aantocht is.

An Pierlé (46) weet welke huizen en cafés een verborgen tuin of binnenplaats hebben, herkent van ver de mevrouw die altijd met haar blinde hondjes wandelt en leidt me naar een goed verborgen wandelpad aan het water. Het is even stil geweest rond haar. In 2019 zou ze haar debuutplaat *Mud stories*, twintig jaar oud, integraal spelen in de AB. Maar dan verplichtte een agressieve borstkanker haar om alles een jaar uit te stellen. Vorig jaar, toen iedereen alles moest uitstellen, nam ze een nieuwe plaat op met haar gloednieuwe An Pierlé Quartet, met haar partner Koen Gisen en de jonge muzikanten Hendrik Lasure en Casper Van de Velde van de jazzgroep Schntzl. Wiga waga is nu uit, woensdag stellen ze de plaat voor tijdens een livestreamconcert in de Handelsbeurs.

We wandelen langs gesloten koffiebars die uitkijken op het water van de nieuw blootgelegde Reep. 'Toen we hier kwamen wonen, was dit een parkeerterrein, weliswaar met een dubbele rij prachtige Japanse kerselaars in het midden. Eén keer per jaar was alles roze. Die koffiebar op de hoek was een botenwinkel, maar de broers Dewaele (Stephen en David, van Soulwax, red.) hadden op de Oude Beestenmarkt al hun studio.' Een buurman die boodschappen uitlaadt, vraagt naar de kat die Pierlé net uit het asiel heeft geadopteerd. 'We kennen elkaar allemaal', zegt ze. 'Dit is een dorpje in de stad.'

'Ik kom hoe dan ook niet veel buiten. Mijn vriendinnen lachen me uit, zeggen dat ik in een perimeter van vijftig meter rond mijn huis leef. Maar als je in het centrum van Gent woont, heb je niets aan een auto. Ik doe alles met de fiets of met zo'n karretje dat ik achter me aan sleep als een oud vrouwtje. Maar wandelen om me te ontspannen doe ik ook weer niet. Ik heb altijd het gevoel dat ik te veel te doen heb. En hoe minder ik te doen heb, hoe meer het voelt alsof ik veel te doen heb. Ik heb gewoon veel rust en ruimte nodig in mijn hoofd.'

Voelde u dan dat er een lockdown was?

'In het begin hadden we een bubbel gevormd met de alleenstaande mama van een vriendinnetje van onze dochter. De kinderen hadden elkaars gezelschap, de ouders hadden een oppas als ze weg moesten. Ik denk dat de lockdown erger is voor jongeren, zelfs mijn dochter van elf leed eronder. Ik leefde sowieso al veel trager, doordat ik ziek ben geweest en een jaar niets heb gedaan. Voor corona had ik al besloten dat ik geen zin meer heb in stress. We hebben wel geluk gehad, toen ik ziek was en later tijdens de pandemie. Eerst werden al mijn optredens niet geschrapt maar uitgesteld. Dan konden ze nét plaatsvinden in de versoepeling na de eerste lockdown. Zo heb ik *Mud stories* toch twee keer voor 400 man kunnen spelen.'

Was u ongerust?

'Helemaal in het begin van de epidemie wel, want als je chemo hebt gehad, is je immuunsysteem helemaal om zeep. En ik heb intensieve chemo gekregen, een halfjaar lang.'

Leeft u nu anders?

'Roken doe ik alvast niet meer. Ik ben veel kalmer geworden, en dat doet me deugd. Ik kan niet meer zo goed tegen drukte. Dat wil niet zeggen dat ik niet meer uit de bol kan gaan, maar ik ben afgekickt van de kicks.'

Stromend sap

Ze wijst naar het hek van het Astridpark, waar tieners skaten en Sia uit een boombox weerklinkt. 'Hier kom ik soms om tegen een boom te zitten. Dit is een linde, die zijn heel goed voor je hartenergie. Kijk eens naar die mooie ruwe bast. Als ik daar mijn hand op leg, voel ik het sap stromen. Je moet dat wel toelaten, dat soort magisch-realistische ervaringen. (grinnikt) Misschien ben ik wel vatbaarder geworden voor dat soort ervaringen door mijn ziekte.'

U hebt een opnamestudio thuis. Thuis is dus ook uw werk?

'Opnemen kan thuis, maar schrijven is niet altijd makkelijk, want het huis zit vaak vol bands. Als zij opnemen, kan ik niet pianospelen, zodat ik eigenlijk te weinig oefen. Toen ik een maand artist in residence was in het MSK, merkte ik dat die omgeving inspirerender werkte dan altijd dezelfde vier muren, en dat ik er geconcentreerd kon werken.'

Tijdens de lockdown hebben veel mensen ontdekt hoe belangrijk Virginia Woolfs 'room of one's own' is om te werken.

'Ruimte voor je hoofd, de kans om alleen te zijn, dat is goud waard. Ik hoopte ook in het museum muziek te kunnen schrijven die nergens voor hoefde te dienen. Geen nieuw album, geen film of voorstelling.'

En zo werd het Quartet geboren?

'Het begon omdat ik eens met een drummer wilde spelen. Je hebt, of had, verschillende jazzclubs in Gent waar iedereen kwam om te jammen met andere muzikanten. Ik heb daar altijd verlangend naar gekeken, maar ik kom niet uit die traditie. Vraag mij niet om "Let it be" te spelen, zoals sommige pianisten die de covers vlot uit hun mouw schudden, ik kan dat niet zomaar.'

'Hendrik en Casper kwamen bij ons vaak over de vloer, ze hebben twee platen opgenomen met Koen. Hendrik heb ik uitgenodigd om mee te komen spelen in het MSK, dan kwam Casper meedoen, en zodra Koen erbij kwam, voelde het als compleet. Toen vroeg de regisseur Fabrice Murgia of we live op het toneel zijn voorstelling over Sylvia Plath in het Théâtre National wilden begeleiden. Zo hadden we in de zomer van 2018 de luxe om meer dan een maand muziek te maken en een hechte band te worden.'

Het is een jazzplaat, met minimalistische popsongs.

'Omdat ze altijd zeggen dat mijn songs "toch wel moeilijk" zijn voor de radio, dacht ik: dan doe ik geen moeite meer om ze daarop te krijgen. Ik vind de geschrokken reacties echt onnozel. Ik hoor van sommige mensen dat ze de songs na twee beluisteringen niet meer uit hun hoofd krijgen. Ik vind zelf ook dat ze vol catchy riffjes en loops zitten. Wat spelen radiozenders tegenwoordig? Oude dingen die in hun tijd spannend en nieuw waren. Dat is omdat die muziek dat soort energie in zich draagt. Nieuwe dingen zijn zo gepolijst. Dat kan ook tof zijn, maar ik heb er nu geen zin in.'

Waarom wilde u weer frontvrouw van een groep zijn?

'Ik heb steeds meer zin in afwisseling. Ik ben als frontvrouw misschien wel de subjectieve trekker, maar het is de wisselwerking en ondersteuning tussen die vier mensen die maken dat ik op een ontspannen manier frontvrouw kan zijn. Met het Quartet wilde ik meer dŭrven. Ik had altijd complexen over mijn pianospel omdat ik geen jazzopleiding of harmonie heb gehad. En ik wilde ook eens alleen maar zingen. Ik speel nog steeds, maar ik heb meer vrijheid, omdat ik in een zetel met drie mensen zit. Het is de  chtste band die ik al heb gehad.'

De achterkant, altijd boeiender

Ze stelt voor langs de Sint-Baafsabdij te wandelen, waar ze ooit, mogelijk onder invloed van Gentse Feesten, 's nachts met vrienden heeft ingebroken. 'Laten we naar de achterkant lopen, die is altijd interessanter.' O ja? 'De achterkant is de plek waar mensen stiekem afspreken en waar de leveringen gebeuren, en ik zie graag het complete plaatje, niet alleen de façade. Kijk die spitse ramen hier, daar zitten verschillende honderden jaren van verbouwingen in. Ooit was dit gebouw het nieuwste van het nieuwste op het vlak van architectuur, en was deze plek het epicentrum van Gent. Hoe keken mensen naar dit gebouw toen het modern was? Als ik interieurs uit de seventies zie, met van die bruine kussens en gordijnen, vraag ik me dat ook af. Dat is een esthetiek die ik nu niet meer kan voelen, maar mensen toen blij maakte.'

U hebt daarnet ook al uitgebreid de brug over de Visserij bewonderd, bent u nostalgisch?

'Vroeger werd alles zoveel mooier gemaakt. Die nieuwe lelijkheid irriteert me, dingen die worden gemaakt om snel kapot te gaan, zodat je snel weer iets nieuws kunt kopen. Ik hou van dingen die voor de eeuwigheid gemaakt zijn. Daarom mis ik de rommelmarkten die nu gesloten zijn, ik koop al mijn kleren daar. Maar het is niet alleen nostalgie. Die mededeling op de deur van de gesloten Soundfactory daarnet, waarin ze klanten vragen om voortaan bij Key Music te kopen en niet online, omdat het een bedrijf is dat hier belastingen betaalt? Daar sta ik helemaal achter. Ik probeer mijn centen bewust uit te geven. Put your money where your mouth is

We lopen het historische centrum weer in. Naast de Sint-Baafskathedraal zitten drie vriendinnen aan de picknicktafel met een fles wijn. In het Klaviercentrum Quatre Mains speelde Pierlé vorig jaar voor het Belburo van Covitesse: wie daar behoefte aan had, belde of zoomde op woensdag- of vrijdagavond met een kunstenaar voor een praatje, een liedje, een gedicht of een tekening.

'Dat was natuurlijk weer Frederik Sioen: wat die in Gent allemaal in gang heeft gezet, verdient hulde. Hij durft zijn nek uit te steken, zijn hart zit op de goede plaats. Het is zijn verdienste dat sommige problemen aandacht kregen: dat sommige mensen panisch zijn om besmet te raken met corona, of het zwaar hebben omdat ze zo eenzaam zijn, bijvoorbeeld. En er waren artiesten die de nood voelden om iets te doen. We hebben onder meer op kerstdag gespeeld, een moeilijke dag voor veel mensen. De ontmenselijking die de epidemie heeft meegebracht is nefast. Dat je niet meer knuffelt, en schrikt als mensen dichtbij komen – we zijn z  geconditioneerd. Dan wordt gewoon luisteren erg belangrijk.'

Wat is u bijgebleven?

'Als je mensen vroeg hoe het ging, vertelden ze lange verhalen, vaak over eenzaamheid en frustratie. Twee gasten belden in vanop de stoep, die zag ik dus door het raam en op het computerscherm, maar het waren geen toevallige voorbijgangers, ze vroegen een liedje van Arches, onze kerkorgelplaat, toch meer iets voor de connaisseurs van ons werk. (lacht) Zij belden later van thuis w er in om te praten met andere bellers, veel mensen bleven hangen na hun gesprek, zeiden achteraf dat het voelde alsof ze nog eens op café zaten. Het was, kortom, enorm verbindend.'

Wat komt er nu?

'Ik kijk erg uit naar de livestream op 10 februari, omdat de Handelsbeurs ons gekoppeld heeft aan de regisseur Tobi Jonson, die ik heel goed vind – hij heeft ook de clips van Eefje de Visser geregisseerd. Het is fantastisch dat ze een inspanning doen om een artistieke draai aan zo'n livestream te geven.'

We zijn ondertussen op de Kouter beland, waar fotografe Kaat Pype op ons wacht. Zij en Pierlé zijn hartsvriendinnen, ze noemen elkaar 'Andy' en 'Kandy'. 'Als wij samen zijn, gebeurt er altijd iets', heeft Pype me gewaarschuwd. Ze beslissen dat er eerst maar een aperitief gedronken moet worden. Terwijl we aanschuiven met een fles bubbels, neemt de kassier de microfoon om perfect viertalig te

rappen dat de supermarkt over vijf minuten gaat sluiten. We applaudisseren en kraken de fles op de stoep – geen enkel Gents bankje was breed genoeg om met drieën afstand te houden.

In de stille straat passeert hoogstens om het halfuur een afhaalkoerier. Pierlé stelt voor om er een te overvallen. En dan gebeurt wat je in een film nooit zou geloven: een koerier stopt en vraagt of hij ons een pizza mág geven, hij heeft er af en toe om uit te delen. Hij mag. Het verbaast me na dit voorval niet meer dat een taxichauffeur zijn auto even dwars zet om een hoekje bij te lichten voor de fotografe. Of dat ze de stewards die hem komen aanmanen om weer in de rij te staan, vlot overhalen om ook te helpen. Zei ik al dat het vollemaan was?

In de reeks 'De slaapwandelaar' maken we een avondwandeling, net voor de avondklok ingaat. In een stad of ver daarbuiten praten we over leven en werk, duisternis en licht.

Kaat Pype